

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Аналіз якісних даних»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *05 Соціальні і поведінкові науки*

Спеціальність – *054 Соціологія*

Освітньо-професійна програма – *соціологія*

Кількість кредитів – *3*

Рік підготовки – *4, семестр – 7*

Компонент освітньої програми: *вибіркковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: Афанасьєв Дмитро Миколайович, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи факультету суспільних наук УжНУ, e-mail: dmytro.afanasiev@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Студенти опановують відповідні першоджерела, набувають навичок їх критичного аналізу, ознайомлюються з відповідними соціологічними теоріями та соціологічними методами вимірювання структурних параметрів суспільства, аналізують емпіричні дані та робити аналітичні доповіді з зазначеної проблематики.

2. Метою дисципліни є формування та поглиблення знань студентів щодо сучасних якісних методів збору соціологічної інформації, а також способів організації проведення соціологічних досліджень даними методами; формування компетенцій застосування якісних методів збору соціологічної інформації при проведенні соціологічних досліджень.

Завдання курсу: Студент повинен вміти використовувати набуті знання з курсу при вивченні інших соціологічних дисциплін; працювати зі спеціальною соціологічною літературою та соціологічними документами; критично аналізувати соціологічні та статистичні дані стосовно адекватного застосування методів збору соціологічної інформації та робити аналітичні доповіді з зазначеної проблематики.

Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

1. Загальні уявлення про якісний аналіз даних в соціології
2. Фокус група
3. Глибинне інтерв'ю
4. Біографічне інтерв'ю та біографічний метод в соціології
5. Візуальна соціологія
6. Обґрунтовуюча теорія
7. Дискурс-аналіз
8. Наративний аналіз
9. Процедура якісного аналізу даних

10. Етичні принципи якісного аналізу даних

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях (ЗК01); здатність працювати в команді (ЗК03); здатність бути критичним і самокритичним (ЗК04); здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК05); здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК06); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК08); здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК09); здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК10).

– фахові: здатність оперувати базовим категоріально-понятійним апаратом соціології (СК01); здатність до опанування та використання основних класичних та сучасних соціологічних теорій (СК02); здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03); здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів (СК04); здатність самостійно планувати, організовувати та проводити соціологічне дослідження (СК05); здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК06); здатність презентувати результати соціологічних досліджень для фахівців та нефахівців (СК07); здатність використовувати інтернет – ресурси, статистичну інформацію для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності. (СК08); готовність до соціально- економічної, соціально-політичної діяльності, прогнозування економічних та політичних явищ в соціумі (СК10); здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога. (СК11); здатність до вироблення та застосування комунікативних стратегій в рамках міжособистісної взаємодії, управлінської діяльності в умовах невизначеностей (СК13); здатність до соціологічної рефлексії стосовно теоретичних та прикладних аспектів здійснення дослідницької та аналітичної роботи щодо соціальних змін (СК14); здатність прогнозувати та вирішувати конфліктні ситуації на різних рівнях суспільних відносин (СК15); здатність до адаптації та професійного реагування на виклики соціальних трансформацій (СК16).

ЛІТЕРАТУРА

1. Балановський Я.М. Соціологія: організація емпіричного дослідження Умань: Візаві, 2019. 470 с.
2. Борисова Ю.В. Методологія та методи соціальних досліджень: навчальний посібник. Київ: ДЦССМ; 2003. 216 с.
3. Козицька Г.В., Сергєєв І.А. Розвиток маркетингових інтенет-досліджень в умовах глобалізації економічного простору. Ефективна економіка. 2017. №7. URL: <https://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5688#>
4. Мазурик О. В., Єрескова Т. В., Никифоренко Н. О. Методологія та методи соціологічних досліджень: практикум. Донецьк: Східний видавничий дім, 2011. 232 с.

5. Опитування громадської думки: посібник для журналістів / Упор.І.Бекешкіна. Київ: Фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, 2020. 110 с.
6. Паніотто В., Харченко Н. Методи опитування: підручник. Київ: Києво-Могилянська академія, 2017. 342 с.
7. Пархоменко В.М. Методи вибіркового обстеження: Навчальний посібник. Київ: КНУ ім. Тараса Шевченка, 2001. 148 с.
8. Святненко В.Ю. Особливості формування та розвитку ринку маркетингових досліджень в Україні. Ефективна економіка. 2020. №11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8342>
9. Стандарти ESOMAR. URL: <https://www.uam.in.ua/ukr/standarts>; <https://esomar.org>
10. Суворова С.Г. Маркетингові дослідження в умовах діджиталізації. Ефективна економіка. 2020. №12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8431>
11. Суїменко Є.І. Анкетне опитування: мистецтво ставити запитання. URL: http://i-soc.com.ua/school/suimenko_ank.pdf.
12. Сучасні методики контент-аналізу: навчальний посібник / За заг. ред. Костенко Н., Батаєвої К., Іванова В. Київ: Кондор, 2018. 256 с.
13. Шевчук С.П., Матвієнко Л.П. Організація та методика соціологічних досліджень: навчальний посібник. Миколаїв: ММІРЛ «Україна», Атол, 2010. 228 с.
14. Якісні дослідження в соціологічних практиках: навчальний посібник / За ред.. Н.Костенко, Л.Скокової. Київ: Інститут соціології НАНУ, 2009. 400 с.
15. Ярмач О. В. Метода збору та аналізу соціальної інформації. Київ: б.в., 2010. 133 с.